

REPORTAGE

Lakenvelder-vlees en natuurbeheer zijn de pijlers onder het bedrijf van Fernand en Niek de Willigen. Zoon Niek droomt ervan op lange termijn te melken.

Natuurvlees met een verhaal

FERNAND de Willigen en zijn zoon Niek zijn steeds weer verbaasd. De vogelexcursies op hun bedrijf zijn elke keer vol. In het voorjaar komen tientallen mensen kijken naar de weidevogels op hun land. De kieviten en grutto's buitelen door de lucht. De Lakenvelders grazen intussen rustig door. Vader en zoon hebben een zoogkoeienbedrijf in Warmond (Z.-H.).

De boerderij ligt aan de rand van het Groene Hart. Leiden ligt even verderop. Zij fokken Lakenvelders die bij een ambachtelijke slager worden geslacht. Het vlees verkopen zij aan huis.

De Willigen kocht de boerderij in 2014. De oud-muzikant koos ervoor om de droom van zijn zoon Niek te verwezenlij-

ken, die als kleine jongen al rondbazuinde dat hij boer wilde worden. "In vergelijking met de meeste boerengezinnen is hier dus van de omgekeerde situatie sprake." Hij zocht een bestemming voor de lege stallen en koos uiteindelijk voor de zoogkoeienhouderij en een ras dat op de lijst staat van bedreigde rundveerasen. "De robuuste Lakenvelders kunnen goed omgaan met schraal grasland. Net zoals weidevogels, zegt Fernand.

Niek: "Lakenvelders zijn bovendien zelfredzaam en makkelijk in de omgang. Omdat wij het vlees aan huis verkopen, is smaak ontzettend belangrijk. Lakenveldervlees is gemarmerd, wat vetter dan ander rundvlees en heeft door de relatief langzame groei een uitstekende smaak."

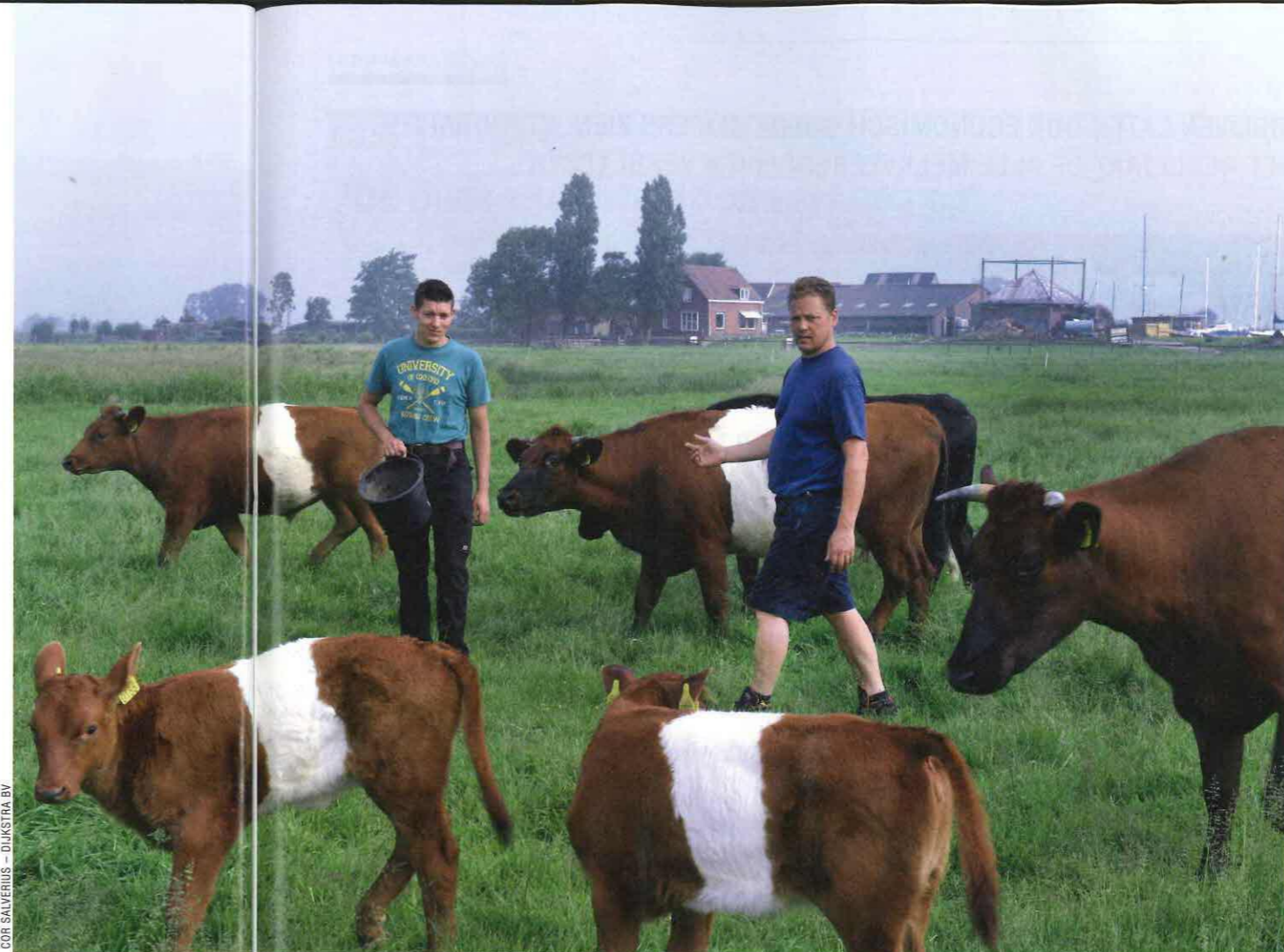
Verpachter wil natuur

Begin dit jaar kreeg De Willigen een langjarig contract voor de pacht van 30 hectare rondom zijn boerderij. Daarvoor huurde hij percelen voor korte tijd bij verschillende grondeigenaren. De verpachter, de gemeente Teylingen, ziet het wel zitten met deze pachter. Gezamenlijk zijn plannen gemaakt voor een natuurlijk beheer van de grond, vooral gericht op het verhogen van de weidevogelstand.

Dit jaar ontvangen zij een beheervergoeding via coöperatie De Groene Klaver. Voor percelen waar vanaf 15 juni mag worden gemaaid, bedraagt de premie €650 per hectare, voor een perceel dat pas na 22 juli mag worden gemaaid, is de vergoeding €1.535 per hectare. Ook ontvangen zij een vergoeding van €125 per nest. De Willigen senior: "Op elk perceel ligt wel een bepaalde vorm van beheer. In feite is alles gericht op de biodiversiteit. Voor ons is dat een spannende ontdekkings-tocht. Het kan niet anders dan dat we komende jaren hier steeds meer vogels krijgen", zegt hij.

In 2017 is een nulmeting uitgevoerd door een lokale vogelwerkgroep. Vanaf dit jaar wordt gemonitord wat het effect is van de extra beheermaatregelen op de vogelstand. "Het beheer dat we uitvoeren, komt niet uit de lucht vallen, er is ervaring

COR SALVERIUS - DIJKSTRA BY

Het vlees van de Lakenvelders wordt aan huis verkocht. Veel klanten komen uit het nabijgelegen Leiden.

mee opgedaan elders in het land. Ik ben wel benieuwd naar de resultaten", zegt Fernand. "We pakken het beheer professioneel aan. Terecht, want de belastingbetaaler betaalt eraan mee."

Inteelt ligt op de loer

De koeien staan in de winter in een ligboxenstal. Een deel daarvan is voor de kalveren omgebouwd tot potstal. De koeien worden natuurlijk gedekt met een goedgekeurde stamboekstier die De Willigen betreft uit het Lakenvelder-netwerk. "De populatie Lakenvelders is relatief klein met een kleine drieduizend dieren. Inteelt ligt op de loer. Daarom zoeken wij elke twee

Op alle percelen ligt een vorm van beheer. De vergoeding loopt op tot €1.535 per hectare en €125 per nest.

Op het zoogkoeienbedrijf van Fernand en Niek de Willigen gaat vleesproductie nauw samen met agrarisch natuurbeheer.

jaar naar een stier die genetisch zover mogelijk afstaat van onze eigen dieren."

Dit jaar worden tien dieren geslacht. Afhankelijk van het geslacht gewicht – tussen de 210 en 300 kilo – varieert de bruto-opbrengst van €1.500 tot €2.000 per dier. Het vlees wordt aan huis verkocht in pakketten van 6 kilo. Klanten kunnen ook los vlees kopen, bijvoorbeeld biefstuk, stoofvlees of hamburgers.

Nevenbedrijf met groeiplan

Fernand en zijn zoon Niek erkennen onmiddellijk dat sprake is van een nevenbedrijf. Met de inkomsten uit vleesverkoop, natuurbeheer, mestplaatsing en verhuur van een aantal ligplaatsen aan booteigenaren kunnen zij geen twee inkomens verdienen. Daarom werkt Niek als ZZP'er meer dan 40 uur per week bij boeren in de buurt en is Fernand twee ochtenden per week actief als melker bij collega-veehouders. Op termijn moet er meer inkomen uit het bedrijf komen. Niek zit in het laatste jaar van de MBO-opleiding melkveehouderij op het Wellantcollege in Houten. Hij droomt ervan om Lakenvelders te gaan melken. Dat vraagt een enorme investering, vooral in de aankoop van fosfaat-

PROFIEL

Naam: Fernand (50) en Niek (19) de Willigen.

Plaats: Warmond (Z.-H.).

Bedrijf: Vader en zoon De Willigen

hebben een zoogkoeienbedrijf met Lakenvelders. Op dit moment weiden zij 20 koeien en 30 stuks jongvee. Doel is op korte termijn te groeien naar 25 koeien en 50 stuks jongvee. Zij pachten 40 hectare, voornamelijk van de gemeente Teylingen. Voor het natuurbeheer op deze gronden ontvangen zij een vergoeding. Het vlees van de koeien wordt aan huis verkocht in pakketten van 6 kilo a €75. Het geslacht gewicht per rund ligt tussen de 210 en 300 kilo, afhankelijk van de leeftijd van het dier.

rechten. "Om dertig koeien te gaan melken, moet ik circa €250.000 investeren, meest in de aankoop van fosfaatrechten. Daarnaast moeten we investeren in een melkinrichting. Dat kan tweedehands."

Niek rekt op een productie van 3.500 liter per lactatie. De melk wil hij dan zelf verkazen. "Alternatief is de melk te leveren aan een ijsmaker. Ik ben ervan overtuigd dat Lakenvelder-ijs of -kaas een goede prijs oplevert. Dit is echt zuivel met een mooi verhaal."

Aart van Cooten